

Чупріна О.В.,

здобувач, асистент кафедри філології і лінгводидактики
(Житомирський державний університет імені Івана Франка)

Використання мультимедійних технологій в сучасній початковій школі у площині педагогічної психології

Сучасна наука представляє розробки педагогічних, психологічних, фізіологічних та психофізіологічних концепції навчання. Це обумовлено особливостями оптимізації й індивідуалізації шкільної освіти.

Будь-яка система навчання припускає наявність як позитивних, так і негативних аспектів. Використання мультимедійних технологій в початковій школі припускає в основному орієнтування на ігрові форми, на роботу з програмним забезпеченням ігрового й навчально-тренувального характеру. Зрозуміло, що ігрова навчальна діяльність є дуже привабливою для молодших школярів. Але комп'ютерна ігрова і навчальна види діяльності мають деяку специфіку.

Мультимедійні технології навчання передбачають включення в навчальні програми елементів гри або побудову навчання на основі гри.

Під час педагогічного проектування та створення навчальних програм потрібно дотримуватися таких психологічних принципів взаємодії учня і комп'ютера, як достатність допомоги без надмірності, адекватність, умотивованість, відсутність зайвої категоричності і т. д. Для максимально позитивного впливу на формування дитячої психіки під час розробки комп'ютерних програм із розвитку зв'язного мовлення дітей варто було б дотримуватися таких принципів, як: гуманістичність, функціональність, мотиваційна віднесеність, когнітивне наповнення, емоційна включеність, контрольованість, прозорість, відповідність дій і результату. Застосування

мультимедійних навчальних систем повинно доповнювати, а не заперечувати інші форми навчання [1].

За результатами дослідження психологів у молодшому шкільному віці навчальна активність є провідним видом діяльності [2]. Перевага інформаційних технологій у навчальних програмах зводить нанівець процес навчання, тому що діти воліють звертати увагу на ігрові комп'ютерні елементи замість їх смислових аспектів. Будь-яка усвідомлена діяльність спрямована на результат, а емоційний стан обумовлений то тривогою з приводу труднощів задач, що виникають, то релаксацією після їхнього успішного вирішення. Перекручування цільової спрямованості призводить до зростання напруженості та тривоги. За даними міждисциплінарних досліджень психічного здоров'я учнів початкових класів загальноосвітніх шкіл, проведених у 2005–2013р.р., у 65–90% дітей виявлені різного виду відхилення у нервово-психічному і мовному розвитку [3]. Дослідники це пов'язують з гіперінформацією, зі зростанням роллю соціального стресу, що призводить до таких розладів як: емоційна нестійкість, підвищена збудливість, тривога, напруженість, конфліктність і агресивність дітей, зниження здатності до навчання [4].

Будь-яка навчальна програма повинна керувати процесом навчання не тільки за результатами набуття знань, але й за особливостями стану функціональної системи і впливу на неї всіма каналами, з обліком не тільки сенсорної, але й моторної активації. Але, якщо в процесі навчання висуваються вимоги, що перевищують здібності функціональної системи учня, відбувається її пригнічення [5].

Як показує світовий досвід, інформатизація все більш активно впливає на формування психічних процесів. Використання мультимедійних технологій у початковій школі, безумовно, має і позитивний ефект: підвищуються когнітивні здібності, зростає кмітливість і уява. За умов дотримання правил використання мультимедіа у дітей спостерігаються більш високі показники мотивації досягнень і саморозвитку. Також є корисними і комп'ютерні ігри, особливо для дітей з порушеннями навичок письмового мовлення, навичок читання.

Дослідження проблеми використання медіаосвіти показали, що нераціональне використання мультимедійних технологій на уроках в початковій школі здатні стимулювати агресивність, слабкозоркість у дітей молодшого шкільного віку (6–10 років). Тобто, діти піддаються найбільшій небезпеці негативних впливів у той період, коли кора головного мозку ще не цілком сформована й основні функції несе підкірка.

Таким чином, не можна говорити про однозначно позитивний вплив мультимедійних технологій у початковій школі. Особливу увагу варто приділяти гігієні їх використання, від якої залежить збалансованість позитивних та негативних ефектів.

Список використаних джерел

1. Пидкасистый П.И., Тыщенко О.Б. Компьютерные технологии в системе дистанционного обучения // Педагогика. – 2000. – №5.
2. Волочков А.А., Вяткин Б.А. Индивидуальный стиль учебной активности в младшем школьном возрасте // Вопросы психологии. – 1999.– №5.
3. Подкорытов В.С. Новые технологии в медико-социальной реабилитации детей и подростков с органическими поражениями нервной системы, страдающих речевыми и психическими расстройствами // Материалы Национальной конференции психологов и логопедов. – Харьков, 1998.– С. 66-68.
4. Козидубова С.М. Особенности эмоциональных нарушений при неврозах у подростков. // Таврический журнал психиатрии. – 1999 – №3 (10).
5. Данилова Н.Н. Педагогическая психофизиология / Психофизиология. – М: Аспект пресс, 1999.